РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2022/295 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 19 октомври 2021 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2019 година, раздел II — Европейски съвет и Съвет

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2019 година, раздел II — Европейски съвет и Съвет,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид втория доклад на комисията по бюджетен контрол (A9-0276/2021),

А. като има предвид, че съгласно член 13 от Договора за Европейския съюз всяка институция действа в кръга на правомощията, които са ѝ предоставени с Договорите, и в съответствие с процедурите, условията и целите, предвидени в тях, и като има предвид, че институциите осъществяват лоялно сътрудничество помежду си;

Б. като има предвид, че всички институции на Съюза трябва да бъдат прозрачни и да се отчитат напълно пред гражданите на Съюза по отношение на средствата, които са им предоставени, в качеството им на институции на Съюза;

В. като има предвид, че прозрачността и отчетността са основни елементи в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност, за да се гарантира демократичната легитимност на институциите на Съюза спрямо гражданите на Съюза;

Г. като има предвид, че прозрачната процедура по освобождаване от отговорност изисква прозрачност в администрацията на Съюза и че защитата на финансовите интереси на Съюза изисква всяка институция на Съюза да носи отговорност за бюджета, който изпълнява;

Д. като има предвид, че според органа по освобождаване от отговорност Европейският съвет и Съветът, в качеството си на институции на Съюза, следва да подлежат на демократична отчетност пред гражданите на Съюза, тъй като получават средства от общия бюджет на Съюза;

1. припомня ролята на Парламента по отношение на освобождаването от отговорност, както е определена в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и във Финансовия регламент;

2. посочва, че съгласно член 335 от ДФЕС „[…] Съюзът се представлява от всяка от институциите по силата на административната им автономност, по отношение на въпросите, свързани с тяхното функциониране“, и че съответно, като се има предвид също член 59 на Финансовия регламент, институциите разполагат с необходимите правомощия и отговарят индивидуално за изпълнението на бюджетните раздели, които се отнасят до тях;

3. отбелязва ролята на Парламента и на други институции в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност съгласно разпоредбите на ДФЕС, и по-специално член 319 от него, както и съгласно разпоредбите на Финансовия регламент, и по-специално членове 260 — 263 от него; подчертава, че ролята на Парламента се укрепва от една утвърдена и уважавана практика;

4. отбелязва, че съгласно член 100 от Правилника за дейността на Парламента „[р]азпоредбите относно процедурата по освобождаване от отговорност на Комисията [...] във връзка с изпълнението на бюджета се прилагат също и по отношение на процедурата по освобождаване от отговорност на [...] лицата, отговарящи за изпълнението на бюджетите на други институции и органи на Европейския съюз като Съвета [...]“ по отношение на дейността му;

5. изразява съжаление, че в продължение на повече от десет години Съветът отказва да сътрудничи на Парламента в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност, като принуждава Парламента да отказва освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

6. изразява съжаление, че Съветът продължава да запазва мълчание по отношение на забележките на Парламента в неговата резолюция от 29 април 2021 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета ([1]), като следва тенденцията от 2009 г. насам;

([1]) Приети текстове, P9_TA(2021)0166.

7. изразява съжаление, че бюджетът на Европейския съвет и на Съвета не беше разделен на два отделни бюджета, както беше препоръчано от Парламента в последните му резолюции за освобождаване от отговорност, с цел прозрачност и подобряване както на ефективността на разходите, така и на отчетността за всяка от двете институции;

8. изразява съжаление, че въпреки първоначалния си ангажимент досега Съветът не извърши нито една адекватна оценка на въздействието на своите съществени изменения на предложенията на Комисията; отново изтъква, че извършването на подобни оценки е един от най-важните фактори за повишаване на качеството на законодателството на Съюза, посочени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ([2]);

9. отбелязва подобрената система за финансово управление и изпълнение на Съвета; изразява съжаление обаче, че понастоящем не съществува доклад, който да предоставя цялостно обобщение на основните ключови показатели за ефективност и резултати, като по този начин се възпрепятства измерването на постиженията спрямо поставените цели;

10. изразява съжаление във връзка с липсата на информация относно изпълнението на плана за действие на Съвета относно равенството между половете и относно предприетите мерки за осигуряване на равни възможности за хората с увреждания в Съвета (като работно място); призовава Съвета да предостави на Парламента подробна информация относно дела на работещите лица с увреждания и относно географското представителство и представителството по пол, особено на висше управленско равнище; призовава Съвета да докладва относно предприетите мерки за осигуряване на равни възможности, географски баланс и равенство между половете в Съвета;

11. изразява съжаление поради липсата на информация от Съвета относно ефективните действия, предприети с цел справяне с дисбаланса между половете и с географския дисбаланс, включително на управленско равнище; припомня необходимостта от хармонизиране на защитата на правата на жените и равенството между половете и от по-стабилна интеграция и координация на равенството между половете в политиките на Съюза чрез междусекторен подход; припомня в това отношение резолюцията на Парламента от 17 декември 2020 г. относно необходимостта от специален състав на Съвета относно равенството между половете ([3]);

12. изразява съжаление във връзка с липсата на информация за действията на Съвета, насочени към подобряване на етичната култура, и изтъква, че на Парламента не е съобщавано за инициатива в това отношение; подчертава, че е важно да се предприемат конкретни мерки за прилагането на добри практики, като специално обучение, разпоредби на кодекс за поведение или вътрешни насоки относно почтеността и етичните ценности, специален уебсайт или списък на често задавани въпроси по етични теми или процедури за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности; припомня изявлението на Сметната палата в нейния Специален доклад № 13/2019 от 19 юли 2019 г., озаглавен „Етичните рамки на одитираните институции на ЕС — възможности за подобрение“, че етичното поведение „допринася за по-доброто финансово управление и за по-голямото обществено доверие, което е абсолютно необходимо за успеха на обществените политики“, и по-специално че „[в]сяко неетично поведение от страна на персонала и членовете на институциите и органите на Европейския съюз (ЕС) привлича голям обществен интерес и намалява доверието в ЕС“;

13. изразява съжаление във връзка с липсата на внимание към необходимостта от етична рамка, прозрачност и предотвратяване, разкриване и избягване на конфликти на интереси; отново изразява дълбока загриженост относно конфликтите на интереси на редица представители на държавите членки, участващи в процесите на вземане на решения относно политиката и бюджета; подчертава във връзка с това заключенията от одита на Комисията на чешкия министър-председател Андрей Бабиш и *Agrofert*, които потвърждават наличието на конфликт на интереси; отново заявява, че всеки действителен или предполагаем конфликт на интереси застрашава репутацията на Съвета и на Съюза като цяло; отново настоятелно призовава Съвета да гарантира, че представителите на държавите членки, които получават преки субсидии от Съюза чрез притежаваните от тях дружества (пряко или непряко), не участват в свързани дискусии и гласувания относно политиката или бюджета; изисква от Съвета да предостави на Парламента информация относно необходимите мерки, въведени с цел избягване на всякакъв конфликт на интереси; изразява съжаление, че Съветът категорично отхвърля предложенията на Парламента за увеличаване на цифровизацията в областта на одита и контрола и отказва да сътрудничи за повишаване на оперативната съвместимост на съществуващите бази данни и системи за докладване и мониторинг на равнището на Съюза и на национално равнище; изразява дълбока загриженост във връзка с официалните и неофициалните заключения на Европейския съвет, които въпреки съществуващите конфликти на интереси, оказват влияние върху общата селскостопанска политика и в преговорите в рамките на политиката на сближаване за определяне на горна граница на финансирането за физическите и юридическите лица;

([2]) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.
([3]) Приети текстове, P9_TA(2020)0379.

14. изразява съжаление, че някои държави членки прибягват до корпоративно спонсориране, за да финансират част от дейностите на своите председателства на Съвета, които не са обхванати от бюджета на Съвета; отново изразява дълбока загриженост във връзка с възможното накърняване на репутацията, което тази практика може да породи за Съвета и за Съюза; отбелязва окончателния текст от 30 юни 2021 г., който ще бъде включен в Наръчника на председателството на Съвета като насоки за председателствата на Съвета по отношение на прибягването до спонсорство; приветства тази положителна стъпка, но изразява съжаление във връзка с липсата на общ набор от ясни, прозрачни и конкретни правила; призовава Съвета да доразвие тези насоки и да ги направи задължителни за държавите членки;

15. изразява съжаление, че докладването от страна на Съвета относно мерките, предприети за подобряване на законодателната прозрачност, продължава да бъде по-малко от напълно задоволително, и отново призовава Съвета да увеличи усилията си за прозрачност, наред с другото чрез публикуване на работните документи на Съвета, чрез записване и публикуване на позициите на държавите членки и предоставяне на повече документи от тристранните срещи; приветства факта, че Европейският съвет подписа междуинституционалното споразумение за задължителен регистър за прозрачност ([4]); настоява за разширяване на неговото приложение, така че да покрива дейностите на постоянните представителства и на длъжностите лица, които не са обхванати поради действащите понастоящем ограничения;

16. изразява съжаление поради факта, че не се предоставя пълна информация относно записите на срещите на лобисти с председателя на Европейския съвет или членове на неговия кабинет, както предлага Европейският омбудсман в нейното решение от 18 юни 2019 г. по случай 1946/2018/KR относно начина, по който Генералният секретариат на Съвета информира обществеността за срещите с представители на интереси, провеждани от председателя на Европейския съвет и членовете на неговия кабинет;

17. изразява съжаление във връзка с липсата на действия и инициативи от страна на Съвета за осигуряване на надежден, прозрачен и ефикасен процес на назначаване на европейските прокурори и във връзка с предложението за европейски делегирани прокурори, направено от държавите членки;

18. изразява съжаление във връзка с често срещаните досега трудности при процедурите по освобождаване от отговорност на Съвета, породени от липсата на сътрудничество от страна на Съвета; посочва, че Парламентът отказа да освободи от отговорност генералния секретар на Съвета във връзка с финансовите години 2009 — 2018 и отложи своето решение за освобождаване от отговорност на генералния секретар на Съвета за финансовата 2019 година на основанията, посочени в резолюцията на Парламента от 29 април 2021 г. относно освобождаването от отговорност;

19. изразява съжаление, че Парламентът не е в състояние да вземе информирано решение за освобождаване от отговорност на генералния секретар на Съвета, тъй като ефективният бюджетен контрол изисква сътрудничество между Парламента и Съвета, каквото понастоящем не съществува; настоява, че разходите на Съвета трябва да бъдат проверявани по същия начин, както разходите на другите институции, и посочва, че основните елементи за извършването на подобна проверка са залегнали в резолюциите на Парламента за освобождаване от отговорност от последните години;

20. припомня, че като институция, която отправя препоръки относно процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, Съветът следва да прави това по-своевременно и при зачитане на другите институции на Съюза;

21. изразява съжаление, че Съветът продължава да не дава отговор на въпросите на Парламента и да не присъства на изслушванията на генералните секретари на институциите;

22. посочва, че Парламентът е единствената институция, пряко избирана от гражданите на Съюза, и че неговата роля в процедурата по освобождаване от отговорност е пряко свързана с правото на гражданите да бъдат информирани за това как се изразходват публичните средства;

23. подчертава прерогатива на Парламента за освобождаване от отговорност съгласно членове 316, 317 и 319 от ДФЕС в съответствие с настоящото тълкуване и практика, а именно освобождаване от отговорност за всяка отделна функция на бюджета с цел запазване на прозрачността и демократичната отчетност пред данъкоплатците в Съюза; припомня, че Парламентът упражнява своите прерогативи в процедурите по освобождаване от отговорност по отношение на всички институции, органи, служби и агенции на Съюза, и изразява съжаление, че Съветът единствен отказва да участва в лоялно сътрудничество по отношение на съответните прерогативи и функции;

([4]) Междуинституционално споразумение от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност (ОВ L 207, 11.6.2021 г., стр. 1).

24. счита, че липсата на сътрудничество от страна на Европейския Съвет и на Съвета с органа по освобождаване от отговорност не само противоречи на принципа на лоялно сътрудничество между институциите и изпраща отрицателно послание към гражданите на Съюза, но също така е израз на незачитане на ролята на Парламента като гарант за прозрачността и демократичната отчетност на бюджета на Съюза;

25. потвърждава необходимостта от подобряване на сътрудничеството между институциите в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета чрез меморандум за разбирателство между Парламента, Съвета и Комисията във връзка със сътрудничеството между Парламента и Съвета в рамките на годишната процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета; припомня, че Парламентът информира Съвета за състава на своя екип за водене на преговори преди повече от година и че е готов да възобнови диалога по всяко време, като единствено чака отговора на Съвета; за тази цел призовава Съвета да започне незабавно междуинституционални преговори.